

NUDA ZAĀ½Ā•T TOUHU (PODLE DOSTOJEVSKĀ%HO)

ĀšterĀ½, 27 Ānor 2018

Jsem ten nejpopolanĀjší Ā•lovĀk k tomu, abych napsal nĀco o nudĀ. Mám s nudou zkušenosti, o kterých se vám ani nesnilo. UvĀdomte si, Ā¾e máte co do ĀinĀní s Ā•lovĀkem, který sedmnáct let jezdí na festival umĀleckých filmĀ, dávají i nĀkolik umĀleckých filmĀ dennĀ. S Ā•lovĀkem, který navštivil desítky autorských literárních Ātení.

A hlavnĀ: setkáváte se s Ā•lovĀkem, který se zúĀastnil skuteĀné dĀtské narozeninové oslavy. VĀĀ™te mi, o nudĀ toh opravdu hodnĀ. NeĀ¾ zaĀneme, je tĀ™eba si ujasnit to základní: Co to vlastnĀ je nuda? „Nuda je jako nemilosrdnĀ pĀ™ibliĀ¾ování se k epidermis Āasu. KaĀ¾dý okamĀ¾ik je rozšíĀ™en a zvĀtšen jako póry na tvĀ™i,“ 1987 francouzský sociolog a filozof Jean Baudrillard. Myslím, Ā¾e to je naprosto výstiĀné: nuda je pĀ™esnĀ ten pocit, který zaĀíváte pĀ™i Ātení knih s takovýmihle citáty. Od roku 1987 ale uplynula spousta Āasu (asi tak tĀ™icet let), Jean Baudrillard umĀ™el a lidstvo prodĀlalo pĀ™ekotný vývoj v oblasti spoleĀnosti, vĀdy, techniky, nudy a úĀetnictví. NĀjaké plácání o epice nestaĀí; moderní nuda si Ā™íká o moderní definici. A ta zní: „Nuda je stav, kdyĀ¾ všichni vaší pĀ™átelĀ fejsu postují statusy tak debilní, Ā¾e musíte jít na 9gag, Boredpandu nebo Pornhub.“ ĀĀímĀ¾ chci Ā™íct, Ā¾e dneska všem tĀm moderním technologiím, sociálním sítím a online hrám setsakra tĀĀ¾ké se poĀ™ádnĀ nudit. RozhodnĀ je tĀĀ¾ké nudit se sám, kdyĀ¾ máte mobil. K dĀkladnému nudĀní proto potĀ™ebujete alespoĀ dva lidi – nudítele a nudĀnce – navíc uvrĀené do situace, kdy nudĀnec nemĀĀ¾e nuditele jen tak opustit, protoĀ¾e je takĀ™íkajíc v p nuditele, který nad ním vykonává ze spoleĀenského hlediska Āinnost, vyplývající z jeho dominantního postavení nebo jehoĀ¾ sociální rolí v daném sociálním milieu je blablabla bla. Blabla nudná slova bla blabla bla. Blablabla hádám, Ā¾e jste tuhle vĀtu pĀ™eskoĀili blabla bla. Ale to je jedno. Lepší bude uvést nĀjaký konkrétní pĀ™íklad. Jak moĀ¾ná víte MichajloviĀ Dostojevskij kdysi popsal nudu jako „touhu zaĀít touhu“ (viz „Dostojevského slovník nauĀný“, str. 678). Vyjdeme-li z tohoto klasického citátu, mĀĀ¾eme dnes nudu definovat jako „touhu zaĀít nĀco jiného, neĀ¾ jalovou pĀ™ednášku Ā•lovĀka, co si nedostatek vlastních myšlenek kompenzuje citacemi z dĀl dávno mrtvých ruských spisovatelĀ, které navíc ani neĀetl; jen si ty citáty vygoogloval“. – Já vím, Ā¾e je to dlouhá a dost nudná definice, ale pokud tuto definici zaĀneme analyzovat ze sémiotického hlediska, nalezneme nejeden styĀný bod s modelovými situacemi interakcí v sociálních blablabla bla blabla bla bla ty vole další nudný odstavec blablabla bla bla blabla blableblu bla blabla tohle uĀ¾ taky nikdo neĀete blabla bla. KaĀ¾dopádnĀ: co moĀ¾ná nevíte, je, Ā¾e existuje nĀco jako „stupnice nudnosti“. PodobnĀ jako sílu otĀ™esĀ zemĀ mĀĀ™íme na tzv. l stupnici (pojmenované po Charlesi Richterovi, tedy Ā•lovĀku, který vynalezl zemĀtĀ™esení), mĀĀ¾eme mĀĀ™it sílu otĀ™esĀ podle odborné škály. Vyvinulo ji specializované nudné vĀdecké konsorcium, sloĀené z lidí jako jsou pojišĀřováci, kritici, co píšou o moderním umĀní, uĀitelé a lidé, co ostatním vyprávĀjí dĀje seriálĀ. Tato pĀtistupĀová škála je pro lepší pĀ™edstavu doplnĀna typickými ukázkami nudy jednotlivých stupĀĀ; stupeĀ odpovídá malé soukromé nudiĀce, stupeĀ 5 transglobální nukleární nudĀ s destruktivním dopadem na celé lidské pokolení. rybaĀ™enívyprávĀní o rybaĀ™enípsaní o vyprávĀní o rybaĀ™enídĀtské narozeninové oslavyhipstĀ™i

KromĀ této stupnice taky existuje nĀco, Āemu psychologové Ā™íkají odbornĀ „Boredom Proneness Scale“ (coĀ¾ je anglicky a znamená to „boredomová pronenózní škála“). Je to vlastnĀ ukazatel, jak snadno se necháte znudit. AĀ¾ vaší pĀ™átelé budou zase na fejs postovat debilní statusy, mĀĀ¾ete si pro zabavení najít na internetu test, který vám Ā™ekne, jak moc jste náchylní k nudĀ. StaĀí zadat do Googlu „boredomová pronenózní škála“. Já jsem si ten test udĀlal a zjistil, Ā¾e nemám vĀbec Ā¾ádný sklon se nudit. No pochopitelnĀ – kdykoli se totiĀ¾ zdá, Ā¾e bych nad Dostojevským mohl zaĀít pociĀřovat touhu zaĀít touhu, mrknu na Pornhub. FLAŠKA